

Titel: Anden Underafdeling.

Citation: "Anden Underafdeling.", i *1880/1881: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r08-shoot-chptrd1e8654/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1880/1881: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Bidner, hvis Udslag staa i Strid med hinanden, kunne efter Parternes Begjæring eller Rettens Beslutning stilles imod hinanden.

Forløber et Bidne ubesjælet Retstoksalet, eller overtræder det Formandens Paalæg om at blive tilstede i Nærværelsen, kan det behandles paa den Maade, som i § 221 er bestemt om det Bidne, der ubesjælet nægter at svare.

§ 223.

De i det foregaaende omhandlede Tvangsmidler imod Bidnet bringes til Anvendelse af den Ret, for hvilken Bidnet er indfaldt til at møde.

§ 224.

Afhøres et Bidne ikke under Bevisforhandlingen, men for en Underret, enten i Genhold til Rettens Bestemmelse ifølge § 181, jfr. § 203, eller fordi Bidnet er afhørt forinden Bevisforhandlingen, jfr. § 373, skal dets Udslag fuldstændigt nedskrives, oplæses for Bidnet og tiltrædes af dette, i Overensstemmelse med de hidtil gjældende Regler.

Den Part, som vil benytte Bidneforklaringen, kan da under Bevisforhandlingen fremlægge og lade oplæse en Udskrift af den optagne Protokol.

Anden Underafdeling.

Om Bevis ved Syn eller Skjøn.

§ 225.

Fremstættets Begjæring om Optagelse af Syn eller Skjøn, udmelder Retten, hvor den tager Begjæringen til Folge, jfr. § 181, en eller flere Syns- eller Skjønsmænd. Antallet bestemmer Retten, forsaavidt ingen særlig Forfæstelse herom er givet.

Indes der ikke sagkyndige Personer, som kunne benyttes, indenfor Retstredsen, eller er den Ting, som skal være Gjenstand for Forretningen, udenfor Retstredsen, kan Retten udmelde Mænd af andre Retstredse, saafremt det oplyses, at disse ere villige til at efterkomme Udmeldelsen. I modsat Tilfælde har Retten at begjære de fornødne Sagkyndige udmeldt af den Landsret eller af den Underret, i hvis Kreds saadanne formenes at bo. Disse ere da pligtige at foretage Syns- eller Skjønforretningen, ligesaafuldt som om de boede i den Retstredse, hvor Hovedsagen føres.

§ 226.

Enhver af Parterne kan gjøre Henstilling til Retten om Valget af Syns- eller Skjønsmændene, men Retten er ikke bunden herved.

Personer, der paa Grund af deres Forhold til Parterne eller Sagen vilde være inhabile som Dommere, maa ikke udmeldes.

Udmeldes kunne ifkun uberygtede Personer, som høre til et Troosamfund, for hvilket en anvendelig Gudsformular er forefæstet eller høitidelig Forfæstet i Guds Sted hjemlet, og som ikke vilde være udelukkede fra at edsværes som Bidner.

§ 227.

Retten bør, forinden Udmeldelsesdekretet affigges, meddele Parterne, hvilke Personer der agtes udmeldte, og give dem Adgang til at fremkomme med deres Indsigelser imod disse. Indsigelser, der ikke gjøres gjældende strax ved Udmeldelsen, kunne ifkun lages i Betragtning, naar Parten oplyser, at han uden Brøde fra sin Side har været ude af Stand til at frem-

fætte dem tidligere. Den Part, der agter at fremsætte saadanne Indsigelser, har inden 8 Dage efter Udmeldelsen at indfalde Modparten til et Møde for den Ret, der har foretaget Udmeldelsen, og i dette at fremsætte sine Indsigelser. Rettens Kjendelse kan, naar den toget Indsigelserne tilfølg, ikke angribes ved Rettsmidler; nægter den at tage Indsigelserne tilfølg, kan der finde Besøring Sted over dens Afgjorelse.

§ 228.

Enhver, der er pligtig at vidne, er ogsaa pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skjønsmænd; dog gjælde de om Vidner givne Afstandsbestemmelser ikke om Syns- eller Skjønsmænd.

Statens Embedsmænd og Bestillingsmænd maa fritages, naar de ved Skrivelse fra de dem foresatte Myndigheder oplyse, at de ikke have Tid, eller at Forretningens Foretagelse især vigtigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter.

Syns- og Skjønsmænd erholde, forsaavidt det dem paalagte Gjærv kræver deres Nærverelse mere end en $\frac{1}{2}$ Mil borte fra deres Hjem, i Beberlag for Befordring $1\frac{1}{2}$ Kr. for hver løbende Mil samt derhos i Løsepenge 6 Kr. for hver Dag, de ere fraværende fra Hjemmet. Disse Udgifter eller, hvis de ikke kunne anslaa bestemt, passende Forstod paa dem skulle tilføges forud. Syns- og Skjønsmænd have derhos Krav paa Godtgjorelse af hante Udtag og paa sportelmæssig Betaling for deres Forretnings Udforelse. Har denne udtravet færlig Møje eller Lidsanstendelse eller særegne Fagkundskaber, kan Rettens Formand forbyde den sportelmæssige Betaling efter sit Skjøn.

Udenfor de heromhandlede Betalinger maa Syns- eller Skjønsmænd under den i Straffelovens § 117 bestemte Straf Intet modtage af Parterne for deres Forretning.

§ 229.

En Forretning, ved hvilken der udtraves særegne videnskabelige Kundskaber eller Færdigheder, som forudsætte saadanne, bør i Reglen kun udmeldes Personer, der ifølge offentlig Stilling eller dog ifølge offentlig afslagne Prover maa anses for duelige hertil.

Udtraves andre særegne Indsigter eller saqmæssige Færdigheder, maa i Reglen vælges Personer, som ifølge Livsstilling eller sædvanligt Gjærv ere kyndige i de omspurgte Retninger.

§ 230.

I Udmeldelsesdekretet maa det angives tydeligt, hvad der er Forretningens Gjenstand og Diemed. Lillige nævnes den Tid, da Berisforhandlingen skal foregaa (§ 181), og det paalægges de Udmeldte til den Tid at møde for at aflevere og beedige deres Forretning. I Reglen skal Forretningen afgives i Form af en skriftlig Erklæring, undertegnet af de Udmeldte. Men hvor Sagens Bestaenhed tillader det, kan Retten i Udmeldelsesdekretet tilstede de Udmeldte at afgive deres Syn eller Skjøn mundtlig til Rettsbogen.

§ 231.

Parten har snarest muligt og senest inden 3 Dage at gjøre de fornødne Skridt til, at Udmeldelsesdekretet kan blive forkyndt for de Udmeldte i Overensstemmelse med de for Vidner i § 205 angivne Regler.

Lillige have Parterne at give de Udmeldte Leilighed til at seje eller gjøre sig bekyndte med Forretningens Gjenstand, forsaavidt denne er i deres Bærg eller under deres Naadighed. Naar en Part vægrer sig ved at efterlemme Synsmændenes og Modpartens Opfordring i saa Henseende, bliver han at behandle efter Grundforretningerne i denne Lovs § 97.

Er Forretningens Gjenstand i Trediemands Børg og nægter han de Udmeldte Afgang til at iagttage den, have Synsmændene herom at afgive Forklaring i Retsmødet. Skjønner Retten, at Trediemands Børging ifølge Grundsetningerne i § 242 er ubeføiet, paalægges det denne at tilstede Synsmændene Afgang inden en vis Frist, og Sagen udsættes. De i § 243 omhandlede Regler blive iøvrigt i saadant Tilfælde at anvende.

Syns- og Skjønsmændene skulle paa Parternes egen Beføjning give disse Underretning om, naar og hvor Forretningen foregaar, ligesom de ogsaa, naar Forretningen afgives skriftligt (§ 230), have at meddele Parterne Gjenpart af den eller dog at give dem Afgang til at gøre sig bekendte med den senest 3 Dage forinden Bevisforhandlingen.

§ 232.

Til den i Udmeldelsesdekretet fastsatte Tid møde Syns- eller Skjønsmændene i Retten og aflægge Ed paa deres Forretning, som de oplæse og overgive til Retten. Ere de ikke enige, maa det fremgaa af Forretningen, af hvilken Anstuelse de enkelte Syns- eller Skjønsmænd ere.

Naar Syns- eller Skjønsmændene bo eller opholde sig langt fra det Sted, hvor Hovedsagen behandles, kan Retten, hvis Syns- eller Skjønsmændenes Fremstillelse under Hovedforhandlingen skjønnes at kunne undværes, i Udmeldelsesdekretet bestemme, at de skulle møde og afhjæmle deres Forretning samt besvare fremsatte Spørgsmaal for en af Retten bestemt Underdommer.

Tiden herfor fastsættes saaledes, at den afhjæmlede Forretning beskrevet kan fremlægges og oplæses under Hovedsagens Forhandling.

§ 233.

Klage over Syns- og Skjønsmænds Fremgangsmaade ved deres Forretning fremsættes for den udmeldende Ret, der kan paalægge dem at omgjøre eller fuldstændiggjøre Forretningen. De herved nødvendiggjorte Udskiftelser bestemmes af Retten.

§ 234.

Imod Syns- eller Skjønsmænd, der uden lovligt Forsald udebtive, eller uden tilstrækkelig Grund forkomme at gøre deres Forretning færdig, eller nægte at deltage i Forretningen, eller ubeføiet vægre sig ved at efterkomme Rettens Paalæg om at omgjøre eller fuldstændiggjøre Forretningen, anvendes de i §§ 218—219 for Vidner bestemte Tvangsmidler, med de Bempelser, som følge af Forholdets Natur. Imod Syns- eller Skjønsmænd, der nægte at besvare de til dem i Retten stillede Spørgsmaal, komme Reglerne i § 221 til Anvendelse.

Dog kan Retten, naar dette er muligt og efter Omstændighederne kan bidrage til Sagens Fremme, efter paagjældende Partis Børgering udnævne andre Syns- eller Skjønsmænd enten strax, eller naar de anordnede Tvangsmidler uden Frugt ere anvendte. Parten anses naar han fremsætter en saadan Børgering, at fravalde yderligere Tvangs Anvendelse mod den eller de gjenstridige Syns- eller Skjønsmænd.

§ 235.

Have Syns- eller Skjønsmænd Forsald, eller har det været dem umuligt at gøre Forretningen færdig, komme de i § 220 givne Regler til Anvendelse med de Bempelser, som følge af Forholdets Natur.

§ 236.

Med Hensyn til Indsigelser fra Syns- eller Skjønsmændenes Side saavel som De-

sværing over de Kjendelser, hvorved Røget paalægges dem, forholdes efter de om Vidner givne Regler.

§ 237.

De om Vidner givne Regler skulle med de Kæmpelser, der følge af Sagens Natur, anvendes paa Syns- og Ejsjønsmænd, forsaavidt denne Lovs Forordninger ikke ere til Hindring derfor.

§ 238.

Retten er ikke bunden ved Syns- eller Ejsjønforrettningens Resultat og kan paabyde Foretagelse af ny Retretning enten af de samme eller andre Syns- eller Ejsjønsmænd.

§ 239.

Med Syns- eller Ejsjønforrettningens Opdragelse, forinden dette efter de almindelige Regler kan ske under Hovedforhandlingen, forholdes efter Bestemmelserne i fjerde Afsnit Kapitel I.

Tredie Underafdeling.

Om Bevis ved Dokumenter.

§ 240.

Dokumenter, som ere i Partens Besiddelse, eller som han uden Rettens Medvirkning kan forskaaffe sig, maa i Reglen forelægges Retten i det til den mundtlige Forhandlings Begyndelse bestemte Møde, efterat de forud have været meddelte Modparten enten i Doerensstemmelse med Reglerne i §§ 159 og 162 eller, hvis dette ikke har kunnet ske, senest 3 Dage forud. Dog kunne de forelægges senere under Sagen eller uden foregaaende Meddelelse til Modparten, naar dette i Henhold til Grundsaetningerne i § 168 tillades af Retten.

§ 241.

Veraaber en Part sig paa Dokumenter, der ere i Modpartens Bærgelse eller under hans Raadighed, kan han opfordre denne til under Bevisforhandlingen at fremlægge dem for Retten efter 3 Dages forudgaaende Meddelelse til Parten selv. Opfordringen maa ledsages af en Angivelse af de Kjendsgjæringer, som ved Dokumentet skulle bevises. Ubesvaret Bærgning ved at fremkomme med Originaldokumentet eller bekræftet Gjenpart, hvor dette er tilstrækkeligt, kan Retten i saa Fald tillægge Virkning i Doerensstemmelse med Grundsaetningerne i § 97. Det Samme gjaelder ogsaa, naar Vedkommende for at hindre Dokumentets Fremlæggelse har ødelagt det eller uden Nødvendighed givet det fra sig.

Vaaftaar vedkommende Part, at der i Dokumentet tillige indeholdes Oplysninger, som ere denne Sag uvedkommende, og som han ikke ønsker bekendtgjorte, bestemmer Retten, paa hvilken Maade Dokumentet skal fremlægges.

Rægter vedkommende Part at være i Besiddelse af det angivne Dokument, paahviler det den, som fordrer dets Fremlæggelse, at bevise hans Besiddelse deraf.

De i denne Paragraf omhandlede Opfordringer til at fremlægge Dokumenter skulle i Reglen fremsættes i det i § 180 omhandlede Retsmøde, i hvilket Forhandling finder Sted og fornøden Kjendelse affiges.

§ 242.

Trediemænd er pligtig til paa Opfordring at fremkomme med Dokumenter, naar ved-